

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

zpracovaný podle RVP ZV a přílohy RVZ ZV LMP

NA CESTĚ K MOUDROSTI

ZÁKLADNÍ ŠKOLA
ŠKOLNÍ 438
CHRASTAVA

Motivační název ŠVP: Na cestě k moudrosti

Název a adresa školy:	Dětský domov se školou, základní škola a školní jídelna, Chrastava, Školní 438
IČO:	708 669 37
Jméno ředitele zařízení:	Mgr. Miloslav Hlubuček
Jméno etopeda zařízení:	Mgr. Petr Šolc
Jméno koordinátora ŠVP:	Mgr. Veronika Machová
Kontakty:	tel.: 485 143 104 fax: 482 720 174 e- mail: vudds-chrastava@volny.cz
Zřizovatel:	MŠMT ČR Karmelitská 7 Praha 1 – Malá Strana
Kontakt na zřizovatele:	tel.: 266 106 111
Účinnost dokumentu:	Od 1. 9. 2013
	Platný do 30. 6. 2018
Změny od:	1. 9. 2017
Upravil:	Mgr. Veronika Machová
Projednal:	Pedagogická rada
Schválil:	Školská rada a ředitel Mgr. Miloslav Hlubuček
Číslo jednací:	532/17
Razítko školy a podpis ředitele:	

1. Charakteristika školy a žáků

Náš dětský domov se školou je umístěn v klidném prostředí na okraji malého města blízko Liberce. Je školským zařízením pro výkon ústavní výchovy určený pro 14 chlapců do 15 let, resp. do ukončení povinné školní docházky. Budova poskytuje chlapcům vše potřebné pro komplexní péči – školu, ubytování a stravování. Vlastní velký sportovní areál, školní dílny a rozsáhlé pozemky umožňující pestrou škálu aktivit. Zařízení je v provozu nepřetržitě po celý rok. O děti pečuje tým asi 20 lidí složený z učitelů, vychovatelů a dalších odborných pracovníků. Ve městě jsme vnímáni jako součást Chrastavy, naše vztahy jsou korektní, aktivně se zapojujeme do života města. Naši chlapci pomohou kdykoliv, jsou-li o to požádáni, v Chrastavě, čímž se vytváří dobrý vztah mezi obcí (potažmo obyvateli) a dětským domovem.

Výchovným procesem prolíná směřování svěřenců ke kulturnosti a kultivovanému vystupování v zařízení i na veřejnosti. Chování našich žáků při hromadných sportovních a kulturních akcích je objektivně dobře hodnoceno.

Rozsáhlá je sportovní činnost. Dobré výsledky jsou zde podmíněny promyšlenou tělovýchovnou a sportovní činností. Sport a tělocvik jsou pravidelnou a neoddělitelnou součástí denního režimu. Naši chlapci se účastní letních i zimních olympiádách i dalších sportovních akcí. Lze konstatovat, že vesměs všechny akce byly úspěšné a každopádně, bez ohledu na technické výsledky, byly velkým přínosem ke komplexnosti převýchovného procesu.

Samozřejmě je cílené průběžné výchovné a osvětové působení v oblastech prevence a odstraňování drogových závislostí, šikany, kriminality, rasismu a xenofobie. V zařízení byl zaveden systém sledování a evidence případů zneužívání drog. Do tohoto systému jsou zapojeni všichni učitelé, vychovatelé, etoped, výchovný poradce, sociální pracovníci. Drogový preventista předkládá pedagogické radě souhrnný přehled drogové scény v ústavu i opatření, která byla v konkrétních případech realizována, resp. navrhuje preventivní a výchovná opatření.

V roce 1997 se zařízení stalo fakultním zařízením Pedagogické fakulty TU v Liberci. Spolupráce je intenzivní, většina studentů PF se seznámí při návštěvách studijních skupin s problematikou ústavní výchovy, organizací a vlastní prací zařízení.

Chlapce k nám umísťují soudy ve spolupráci s OSPODy. Naši klientelu tvoří chlapci s výraznými výchovnými a osobnostními problémy, zpravidla z méně podnětného rodinného prostředí. Často se jedná i o zneužívané děti. Převažují chlapci s nižší úrovní intelektu, kteří navštěvují základní školu praktickou a speciální. Avšak už i z běžných základních škol k nám

v posledních letech přicházejí chlapci s výchovnými problémy. Většina chlapců je romského původu.

Mezi typické rysy jejich dosavadního vývoje patří záškoláctví, útoky z domova, toulky, problémy s drogami, alkoholem, intenzivní kouření, hráčství, agresivita, trestná činnost zejména majetková a násilnická. U některých chlapců se projevuje psychopatický vývoj, mnozí mají psychiatrické problémy, typická je i lehká mozková dysfunkce. Z rodinných anamnéz je častý nízký sociální status rodiny, absence kladného mužského vzoru v rodině, rozdílné až protichůdné postoje rodičů k výchově, rozvodovost, střídání partnerů, neúplná rodina, pobyt rodičů ve vězení. V některých rodinách je patrná vysoká tolerance asociálního chování či dokonce podpora antisociální činnosti dětí.

Snažíme se vychovávat a vzdělávat chlapce s disharmonickým osobnostním a sociálním vývojem s cílem ponejvíce nepříznivou prognózu změnit, snížit pravděpodobnost selhání v budoucnosti. Zdůrazňujeme, že jsme především vzdělávací institucí s prioritou přípravy na volbu povolání. Připravujeme chlapce na reálný život, snažíme se všestranně rozvíjet jejich osobnost, měnit pokřivenou hierarchii životních a lidských hodnot. Cílem resocializace je jedinec schopný samostatného rozhodování a jednání v rámci akceptovaných společenských norem, vracející se do rodiny na vyšší úrovni. Postupně optimalizujeme psychosociální klima ústavu, přibližujeme se běžnému životu a standardu. Ve třídě a výchovné skupině je maximálně 8 chlapců, ti mají své „rodiče“ ve vychovatelích, kteří jsou zastoupeni jedním mužem a jednou ženou. Přístup k chlapci je diferencovaný s přihlédnutím k věku, osobnostní charakteristice a dalším faktorům. Specifická je práce s romskými chlapci, kde respektujeme a rozvíjíme jejich z pohledu „bílých“ mnohdy odlišné zájmy a potřeby. Náš výchovný systém je založen na vstřícném a korektním jednání s každým chlapcem jako s rovnocenným partnerem a na vytváření optimálního motivačního systému. Děti jsou velice citlivé na spravedlivé hodnocení. Vyvážený systém, který je akceptovatelný většinou chlapců, a preference kladné motivace vytvářejí základní rámec působení na osobnost chlapců. Žádoucí je klidná atmosféra bez zbytečného hluku, negativních emocí, unáhlených reakcí a rozhodnutí. Trpělivě a postupně vytváříme vztah důvěry mezi dospělými a chlapci. Nedramatizujeme selhání a neúspěchy, více chválíme a odměňujeme, než trestáme, po selhání nabízíme rychlé navázání na předchozí úspěšnost, povzbuzujeme a chválíme při každé příležitosti. Atmosféru vnitřního života kladně ovlivňuje funkční spoluspráva dětí, možnost rychlého kontaktu s dospělými, včetně vedoucích pracovníků, anonymní schránka důvěry. Umožňujeme a podporujeme častý kontakt s rodinou – korespondence, telefonování, návštěvy, pobyty. Zájmové činnosti nabízejí pestré možnosti uplatnění individuálních zájmů,

fyzické zatížení vhodně eliminuje agresivní tendence, sportovní aktivity považujeme za významný prvek formování osobnosti. Účastníme se mnoha soutěží. Aktivní přístup k činnostem, důraz na úroveň čistoty, hygieny a sebeobsluhy, vlastní úpravu a výzdobu prostředí svými výrobky, kultivované chování spolu s individuální komunikací a péčí přispívají ke změně hierarchie hodnot. Ústavní rituály svou atmosférou korigují normy chování, emočně ovlivňují osobnost dítěte. Psychoterapeutické prvky v přístupu k dětem přibližují život v zařízení realitě společnosti. Individuálně stanovujeme postupné reálné cíle, navozujeme modelové situace, ve kterých se musí chlapec sám rozhodovat. Při odměňování respektujeme individuální přání. Mnohé děti až teprve u nás prožívají pocit úspěšnosti, ocenění a pochvaly.

Polovina pracovníků jsou muži různých věkových kategorií. Absence mužských vzorů, typická v rodinách našich chlapců, tak může být do jisté míry kompenzována, osobní příklad a postoje pedagogů je nezastupitelný. Děti velmi rychle a neomylně vycítí rozpor mezi slovy a činy a umí být velmi tvrdě kritické. Heslo „ve zdravém těle zdravý duch“ je příznačná pro naši filozofii boje proti kouření a drogám, propagujeme zdravý životní styl.

Zařízení odpovídá všem platným hygienickým předpisům.

2. Dlouhodobé projekty a akce školy

Typ akce	Název	Počet zúčastněných	Poznámka
Plavecký výcvik		max. 10, výběr ze všech tříd	Bazén Liberec
Lyžařský výcvik		výběr ze všech tříd, dle potřeby	Bedřichov
Školní výlety, exkurze		výběr ze všech tříd, dle potřeby a chování	Severočeské muzeum Městská knihovna Chrastava OU Liberec – Dny otevřených dveří aj.
Žakovská vystoupení	Charita Chrastava	výběr ze všech tříd, dle potřeby	
	ZUČ DDS ČR	dle výběru ze všech tříd	
	Vánoční turnaj ve stolním tenise	výběr ze všech tříd dle potřeby	
	turnaj v minikopané dvojic	výběr ze všech tříd	
	soutěž ve florbalu	výběr ze všech tříd	
	kopaná Hamr n. Jezeře	výběr ze všech tříd	
Olympiády	Zimní olympiáda	dle výběru ze všech tříd	
	Letní olympiáda		
Jiné akce	Jarní a podzimní táboření	výběr ze všech tříd dle potřeby	
	Jarní výstup na Smrk	výběr dle potřeby	
	Pálení čarodějnic	výběr dle potřeby	dle počasí
	Drakiáda	výběr dle potřeby	dle počasí
	Mikuláš a čert	všichni přítomní	
	Vánoční besídka, slavnostní večere		
Návštěvy studentů PF			

	Liberec, JABOK		
	Slavnostní zahájení šk. roku		
	Slavnostní zakončení školního roku		

3. Formy spolupráce

Formy spolupráce	komentář
Školská rada	ano
Občanské sdružení při škole	ne
Konzultace pro zákonné zástupce žáků	ano
Školní akce pro zákonné zástupce žáků	ano
Mezinárodní spolupráce	neprobíhá vzhledem ke specifčnosti našeho zařízení
Pozn.	Paralelní působení na rodiny našich dětí je axiomem sociální práce na všech úrovních. Málo podnětné rodinné prostředí je však pravidlem.

4. Analýza současného stavu řešené problematiky ve škole

V následující kapitole jsou rozebrány silné stránky školy (strengths) s ohledem na lidský potenciál, materiální vybavení a pedagogický proces. Následují příležitosti pro školu i pro školství (opportunities). Slabé stránky školy (weakness) jsou opět analyzovány s ohledem na pedagogický proces, materiální vybavení a lidský potenciál. V poslední části SWOT analýzy jsou zpracovány možné hrozby (threats) vyplývající pro konkrétní školu, její žáky a zákonné zástupce, pro vyučující i pro společnost.

Strengths (Silné stránky školy)	
• Lidský potenciál	zvyšující se úroveň kvality managementu školy
	operativnost pedagogického sboru
	vysoká odolnost pedagogů vůči krizovým situacím
	umožnění pedagogům doplnit si vzdělání
	dlouhodobé investice do dalšího vzdělávání pedagogů
	ochota pracovníků školy ke změnám
	flexibilita pedagogického sboru
	dobrá vzájemná komunikace učitelů
➤ Materiální vybavení	velký sportovní areál
	dobré vybavení dílen
	nový nábytek
	zahrada (sad a skleník)
	cvičná kuchyňka
	posilovna
	keramická dílna
	počítačová učebna
	pěkná výzdoba tříd i ostatních prostor zařízení
	žakovská knihovna
	kvalitní a zmodernizované stravování
	postupné zkvalitnění pracovního prostředí (rekonstrukce)
	postupné vybavování školy moderní technikou (interaktivní tabule ve třídách aj.)
	knihovna pro dospělé – studijní materiály
výhodná poloha školy	
➤ Pedagogický proces	používání integračních principů v praxi

	dobře fungující psychohygienické faktory (pitný režim, relaxační chvílky....)
	nízký počet dětí ve třídách (možnost individuálního přístupu)
	osvojování smysluplných dovedností, které budou žáci potřebovat v životě
	vybavení (auto, DVD, interaktivní tabule a PC ve třídách aj....)
	umění pracovat s dětmi z nižších sociálních vrstev
	účast na olympiádách a soutěžích
	jsme fakultní školou PF Liberec
	rušení bariér mezi školou a veřejností – žákovská vystoupení
	dodržování tradic školy (sportovní a recitační soutěže, besedy u příležitosti významných dní a svátků, besídky u příležitosti Vánoc, konce školního roku....)
	prezentace školy – budování pozitivního image: webové stránky školní časopis
	zájmové útvary a kroužky: počítačový kroužek sportovní kroužek přírodovědný kroužek turistický kroužek kroužek dobrovolného doučování

Opportunities (Příležitosti)	
➤ Pro školu	organizace přímo řízená MŠMT
	dobrá spolupráce s obcí a jejími obyvateli
	kvalita výuky a výchovy
	spolupráce se sponzory
	fakultní škola TU Liberec
	pro pedagogy – poznat některé vlastnosti, schopnosti a povahové rysy žáků
	zlepšit materiální a technické vybavení tříd
	spolupráce s DDÚ Liberec

	možnost dlouhodobého cíleného působení na chlapce (tj. vyšší šance na změny)
	ovlivnit kvalitu a kvantitu učební látky (ŠVP)
	grantová politika státu
➤ Pro školství	zlepšení společenské prestiže a finančních podmínek učitelů
	lepší využití mezipředmětových vztahů
	spojení teorie s praxí
	odbourání zdvojení učiva v několika předmětech
	ovlivnění časové dotace předmětů
	zlepšení komunikace a spolupráce mezi jednotlivými učiteli
	možnost dalšího vzdělávání a seberealizace učitele

Weakness (Slabé stránky školy)	
➤ Lidský potenciál	malý zájem o práci u nás
	potenciální odchody perspektivních učitelů
	nižší motivace k doplnění vzdělání pedagogů
➤ Materiální vybavení	nedostatek financí
	nedostatečné vybavení pomůckami
	prostorová omezenost školy
	chybí tělocvična
	nedostatek odborných učeben
➤ Pedagogický proces	odtažitost některých částí učiva od běžného života
	nízká schopnost samostatné práce žáků
➤ Ostatní faktory	malá disciplinovanost současné populace
	izolovanost vůči ostatním typům škol
	malá spolupráce zákonných zástupců žáků s pedagogy
	nedostatečný vztah dětí k prostorám školy (ničení zařízení)

Threats (Hrozby)

➤ Pro naši školu	nezájem a nepodpora zákonných zástupců žáků
	kumulace velmi problémových dětí
	ambivalentní postoje společnosti, zkreslené představy veřejnosti o práci u nás
	časté ataky zákonných zástupců žáků i státních institucí
	finanční náročnost a nižší efektivita výsledku
	možné odchody kvalifikovaných učitelů
➤ Pro žáky	možnost nepřijetí žáků na vybrané střední školy
	problém při přechodu na jinou školu (jiný ŠVP)
	stav výuky nemusí vyhovovat všem žákům
	problém doplňování učiva při absenci žáků
➤ Pro zákonné zástupce	nedostatečná podpora a pochopení ze strany zákonných zástupců žáků
	strach zákonných zástupců žáků z nového a neověřeného
	nárůst konfliktů ze strany zákonných zástupců žáků
➤ Pro vyučující	nejednotnost učiva při přechodu na jinou školu
	uvolnění kázně žáků
	úplné zavržení tradičních metod výuky – nelze (např. násobilka, vyjmenovaná slova)
➤ Pro společnost	SPJ: kázeň, agresivita drogy, kouření, alkohol krádeže, šikana vandalismus
	časté inovace
	nedůvěra k novým projektům

5. Autoevaluace školy

Zaměření autoevaluace	Podmínky ke vzdělávání	Spolupráce s rodiči	Výsledky vzdělávání žáků	Personální oblast	Školní klima
Cíle	Udržení stávajících podmínek ke vzdělávání ve škole.	Snaha zvýšit spolupráci se zákonnými zástupci. Spokojenost zákonných zástupců se školou, resp. zařízením.	Dosažení co nejlepších výsledků odpovídajících individuálním možnostem žáků.	Odborný růst pedagogických pracovníků.	Spokojenost žáků ve škole.
Kriteria	Dostatek finančních zdrojů na zabezpečení chodu školy.	Naplněnost školy, resp. zamezení útěků dětí ze zařízení.	Postupné zlepšování jednotlivých žáků.	Vyhledávání, účast a využití DVPP ve výuce.	Spokojený žák.
Nástroje	Pozorování, rozhovor.	Rozhovor, spolupráce se sociálním kurátorem.	Analýza žákovských prací.	Pozorování, rozhovor.	Pozorování, dotazník, rozhovor.
Časový harmonogram	Průběžně.	Průběžně kdykoliv.	Průběžně.	Průběžně.	Průběžné pozorování, rozhovory, dotazníky.

6. Charakteristika ŠVP

7.1. Zaměření školy

- poskytovat kvalitní základní vzdělání zaměřené na „aktivní dovednosti“ žáků
- podporovat rozvíjení pohybových a hudebních dovedností žáků ve školních i mimoškolních aktivitách
- rozvíjet komunikační dovednosti žáků v:
 - mateřském jazyce
 - cizím jazyce
 - informačních a komunikačních technologiích
 - sociálních vztazích

Chceme, aby z naší školy odcházeli žáci, kteří budou schopni se socializovat, celoživotně se vzdělávat, budou schopni asertivně komunikovat, reálně zhodnotí své možnosti a ucházejí se o přiměřenou pozici na trhu práce.

7.2. Výchovné a vzdělávací strategie

motto:

„Klíčové kompetence nemůže žákům vytvářet a rozvíjet ten, kdo si je dosud nevytvořil sám a kdo je sám v sobě dále nerozvíjí.“

Společné postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků jsou uplatňovány všemi pedagogy při výuce i mimo ni.

7.2.1. **Kompetence k učení**

Cíl: Vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení.

Strategie:

- podporovat samostatnost a tvořivost
- vysvětlovat smysl a cíl učení

- zřetelně rozlišovat základní učivo a učivo rozšiřující
- posilovat pozitivní vztah k učení
- učit žáky vyhledávat potřebné informace na internetu
- ve všech vyučovacích předmětech podporovat využívání výpočetní techniky
- na začátku vyučovací hodiny vždy žáky seznámit s cílem a na konci zhodnotit jeho dosažení
- uplatňovat individuální přístup k žákovi
- žáky motivovat tím, že se snažíme cíleně vytvářet situace, v nichž má žák radost z učení
- při hodnocení se snažit převážně používat prvky pozitivní motivace
- učit trpělivosti, povzbuzovat
- jít příkladem tím, že si dalším vzděláváním rozšiřujeme svůj pedagogický obzor

7.2.2. Kompetence k řešení problémů

Cíl: Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.

Strategie:

- učit žáky nebát se problémů
- vytvářet praktické problémové úlohy a situace
- podporovat různé přijatelné způsoby řešení problémů
- podporovat originální způsoby řešení problémů
- podporovat samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- podporovat týmovou spolupráci při řešení problémů
- podporovat využívání moderní techniky při řešení problémů
- v rámci svých předmětů učit, jak některým problémům předcházet
- ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorovat, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají
- jít příkladem tím, že se sami učíme lépe, s rozumem a nadhledem řešit různé problémové situace ve škole

7.2.3. Kompetence komunikativní

Cíl: Vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci.

Strategie:

- prioritně se zaměřit na rozvíjení komunikačních dovedností žáků v mateřském jazyce, v informačních a komunikačních technologiích a v sociálních vztazích
- klást důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- netolerovat agresivní, hrubé, vulgární, nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců a zákonných zástupců žáků
- podporovat přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií.
- připravovat žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- důsledně dodržovat pravidla stanovená ve školním řádu, v řádech odborných učeben, řádu akcí mimo školu apod.
- učit žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace
- učit žáky asertivnímu chování
- jít příkladem tím, že profesionálně přistupujeme ke komunikaci s žáky, jejich zákonnými zástupci, zaměstnanci školy a širší veřejností. Sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni, své názory opíráme o logické argumenty. Netolerujeme pomluvy, nezdvořilost a zákulisní jednání. Pozitivně svoji školu a učitelskou profesi prezentujeme na veřejnosti.

7.2.4. Kompetence sociální a personální

Cíl: Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých.

Strategie:

- podporovat skupinovou výuku a kooperativní vyučování
- rozvíjet schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- učit žáky kriticky hodnotit práci týmu, svoji práci v týmu i práci ostatních členů týmu
- podporovat vzájemnou pomoc žáků, vytvářet situace, kdy se žáci vzájemně podporují
- upevňovat v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- netolerovat projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu

- průběžně monitorovat sociální vztahy ve třídě, skupině
- učit žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky (popř. žáky a učiteli)
- důsledně vyžadovat dodržování společně dohodnutých pravidel chování
- jít příkladem tím, že podporujeme práci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních. Pomáháme svým spolupracovníkům (zvláště novým), učíme se od zkušenějších kolegů a vyměňujeme si s nimi zkušenosti

7.2.5. Kompetence občanské

Cíl: Vychovávat žáky jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a své životní prostředí. Zaměřit se na výchovu chlapců v ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích.

Strategie:

- netolerovat sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita)
- netolerovat projevy rasismu, xenofobie, nacionalismu
- netolerovat agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé chování žáků, zaměstnanců i zákonných zástupců žáků
- netolerovat nekamarádké chování a odmítnutí pomoci
- důsledně dbát na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřním řádu
- vést žáky k sebeúctě a úctě k druhým lidem
- na konkrétních modelových příkladech demonstrovat pozitivní i negativní projevy chování lidí
- podporovat různé formální i neformální způsoby spolupráce s obcí
- v rámci svých předmětů upevňovat žádoucí pozitivní formy chování žáků
- neustále monitorovat chování žáků, včas přijímat účinná opatření
- rozumně a zodpovědně využívat dostupných prostředků výchovných opatření – s ohledem na jejich účinnost
- kázeňské přestupky řešit individuálně, princip kolektivní viny a kolektivního potrestání nepřipouštět
- problémy řešit věcně, rozumně, spravedlivě, vždy bez emocí a osobní zášti

- snažit se vždy zjistit příčinu kázeňských problémů žáka
- v rámci svých předmětů a své působnosti seznamovat žáky s vhodnými právními normami
- nabízet žákům vhodné pozitivní aktivity jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům
- v hodnocení žáků uplatňovat prvky pozitivní motivace
- být připraven komukoliv z žáků podat pomocnou ruku
- Jít příkladem tím, že respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti. Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Chováme se k žákům i jejich zákonným zástupcům tak, jak si přejeme, aby se chovali oni k nám.

7.2.6. Kompetence pracovní

Cíl: Vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání.

Strategie:

- kvalitně provedenou práci pochválit, nezdařenou práci netrestat – tím vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- při výuce vytvářet podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- měnit pracovní podmínky, žáky vést k adaptaci na nové pracovní podmínky
- důsledně žáky vést k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví při práci
- různými exkurzemi seznamovat žáky s profesemi, které by byly v budoucnu pro ně vhodné
- Jít příkladem tím, že si plníme své pracovní povinnosti (nástup do třídy, příprava na výuku aj.), dodržujeme dané slovo, vážíme si své profese. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, jejich zákonnými zástupci i širší veřejností.

8. Zabezpečení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

8.1. Integrovaní žáci

- Ve spolupráci s výchovným poradcem pečovat o žáky se specifickými poruchami učení a chování a individuálně s nimi pracovat (u nás téměř všichni).

8.2. Mimotřídní a zájmová činnost

- Mimotřídní a zájmová činnost musí být přirozenou součástí výchovně vzdělávacího procesu. Předpokládá vysokou úroveň, tradici a prestiž.

Zaměří se především na fungování:

- počítačového kroužku
- přírodovědného kroužku
- sportovního kroužku
- turistického kroužku
- a reprezentaci našeho zařízení

8.3. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami

- Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci se zdravotním postižením, žáci se zdravotním znevýhodněním a žáci se sociálním znevýhodněním.
- Při práci s těmito žáky je nutná spolupráce školy, žáka, jeho zákonných zástupců a školského poradenského zařízení.
- V rámci školy jde především o spolupráci třídního učitele, ostatních vyučujících žáka, výchovného poradce a vedení školy.
- Za nutné také považujeme stálé zkvalitňování odbornosti pedagogických pracovníků.
- Při hodnocení je potřeba zohlednit druh, stupeň a míru postižení nebo znevýhodnění.

Zásady komunikace učitele s rodičem:

- vytvoření klidné atmosféry
- dostatek času pro rozhovor
- popsání chování, situací a příhod se žákem

Zásady pro práci s dětmi se SPUCH

- ❖ kladení reálných cílů, postupné zvyšování nároků
- ❖ podporování snahy, pochvala při sebemenším zlepšení výkonu, nedostatky neporovnávat s ostatními
- ❖ dodržování častých přestávek, střídání pracovního tempa
- ❖ odstranění rušivých vlivů při práci
- ❖ navozování příjemné atmosféry při práci
- ❖ vyhledávání činností, při kterých může být žák úspěšný
- ❖ zařazování relaxačního cvičení

Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

- ❖ v případě potřeby vypracování individuálních vzdělávacích plánů
- ❖ zajištění skupinové nebo individuální péče
- ❖ zajištění specifických učebnic a pomůcek
- ❖ volba odpovídajících metod a forem práce
- ❖ vytvoření příznivého klimatu pro tyto žáky

Vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním a zdravotním postižením

- ❖ vzhledem ke specifčnosti našeho zařízení nemůžeme přijímat děti s tímto druhem postižení

Zabezpečení výuky mimořádně nadaných

- ❖ vzhledem k typu zařízení se zde nevzdělávají mimořádně nadaní žáci

9. Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou realizována formou integrace. Blíže je integrace vyjádřena v učebních osnovách jednotlivých vyučovacích předmětů.

9.1. Osobnostní a sociální výchova

Tematické okruhy	6.	7.	8.	9.
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ				
Rozvoj schopností poznávání	Z,ČJ,TV,M,VV, AJ	D,Z,ČJ,TV,M, VV,F,PŘ,AJ,OV	D,Z,CH,ČJ,TV, M,VV,F,AJ, PŘ	D,Z,CH,ČJ,TV, M,VV,F,AJ,PŘ
Sebepoznání a sebepojetí	D,ČJ,TV,AJ	ČJ,TV,AJ,HJ,OV	CH,ČJ,TV,AJ, PŘ	CH,ČJ,TV,AJ, PŘ,OV
Seberegulace a sebeorganizace	TV,AJ	TV,AJ,OV	CH,TVHJ,AJ,PŘ	CH,TV,AJ,PŘ, OV
Psychohygiena	TV,VV	TV,VV,OV	CH,TV,VV,PŘ	CH,TV,VV,OV, PŘ
Kreativita	TV,M,VV,HV, AJ	TV,M,VV,HV, AJ,OV	CH,TV,M,VV, HV,PŘ	CH,TV,M,VV, HV,AJ,PŘ,OV
SOCIÁLNÍ ROZVOJ				
Poznávání lidí	ČJ, AJ, RJ, PŘ	ČJ,AJ	ČJ,CH,AJ, OV	ČJ,CH,AJ,OV, PŘ
Mezilidské vztahy	ČJ,TV,AJ	ČJ,TVAJ	CH,ČJ,TV,AJ, OV	CH,ČJ,TV,AJ, PŘ,OV
Komunikace	ČJ,TV,M,AJ	ČJ,TV,M,F,AJ	D,Z,CH,ČJ,TV, M,F,AJ,OV	CH,ČJ,TV,M,F, AJ,PŘ,OV
Kooperace a kompetice	ČJ,TV,M,AJ	ČJ,TV,M,F,AJ	ČJ,TV,M,CH,F, AJ,OV,PŘ	ČJ,TV,M,CH,F, AJ,PŘ,OV
MORÁLNÍ ROZVOJ				
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	TV,M,VV,AJ	D,Z,TV,M,VV,F, AJ	D,CH,Z,TV,M, VV,F,AJ,OV,PŘ	CH,TV,M,VV,F, AJ,OV,PŘ

Hodnoty, postoje, praktická etika	D,ČJ,ZAJ,PŘ	D,ČJ,Z,AJ	D,ČJ,CH,Z,AJ, OV,PŘ	CH,AJ,OV,PŘ

9.2. Výchova demokratického občana

Tematické okruhy	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola	M,VV,AJ	M,VV,AJ,OV	M,VV	M,VV,AJ, OV
Občan, občanská společnost a stát		D,Z	D,Z,OV	
Formy participace občanů v politickém životě	VV	VV	VV,OV	VV,OV
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	ČJ	ČJ	ČJ,OV	ČJ

9.3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Tematické okruhy	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímá	ČJ,TV,IT,AJ	ČJ,TV,F,AJ	CH,ČJ,TV,F,AJ	D,Z,CH,ČJ,TV, F,IT,AJ,PŘ
Objevujeme Evropu a svět	ČJ,AJ	ČJ,F,IT,AJ	CH,ČJ,F,AJ	D,Z,CH,ČJ,TV, F,IT,AJ,OV
Jsmo Evropané	ČJ,AJ	ČJ,AJ	D,Z,CH,ČJ,IT,AJ	D,Z,CH,ČJ,IT,AJ

9.4. Multikulturní výchova

Tematické okruhy	6.	7.	8.	9.
Kulturní diference	VV,HV,IT,AJ	VV,HV,IT,AJ, OV	CH,VV,HV,AJ, OV	D,Z,CH,VV,HV, AJ,OV
Lidské vztahy	ČJ,TV,VV,AJ	TV,ČJ,VV,Z,F, IT,AJ,OV	D,Z,CH,ČJ,TV, F,VV,AJ,OV	D,Z,CH,ČJ,TV, F,VV,AJ,OV
Etnický původ	ČJ,HV,IT,AJ	ČJ,HV,AJ,OV	CH,ČJ,HV,AJ, OV	D,Z,CH,ČJ,HV, AJ
Multikulturalita	VV,HV,AJ	VV,HV,AJ, OV	CH,VV,HV,IT, AJ	D,Z,CH,VV,HV, IT,AJ,OV

Princip sociálního smíru a solidarity	ČJ,HV,AJ	ČJ,HV,AJ,OV	D,Z,CH,ČJ,HV,IT,OV	CH,ČJ,HV

9.5. Environmentální výchova

Tematické okruhy	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy	AJ	D,Z,PŘ	CH,IT,AJ	D,Z,CH,AJ,PŘ
Základní podmínky života	M,HV,PŘ	D,Z,M,HV,F,IT,PŘ	CH,M,HV,F,PŘ	Z,D,CH,M,HV,F,PŘ
Lidské aktivity a problémy životního prostředí		D,Z	CH	D,Z,CH,IT,AJ,PŘ
Vztah člověka k prostředí	D,Z,ČJ,TV,M,IT,AJ	D,Z,ČJ,TV,M,F	ČJ,CH,TV,M,F,AJ	D,Z,ČJ,CH,TV,M,F,AJ,PŘ

9.6. Mediální výchova

Tematické okruhy	6.	7.	8.	9.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	ČJ,IT,AJ	ČJ,F,AJ	ČJ,F,AJ	ČJ,F,AJ
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	ČJ,AJ	ČJ,F,IT	ČJ,F,AJ	ČJ,F,AJ
Fungování a vliv médií ve společnosti	ČJ	ČJ	ČJ,IT	ČJ
Tvorba mediálního sdělení	ČJ	ČJ	ČJ	ČJ,IT

10. Učební plán pro základní školu praktickou

Předmět/ročník	3.	4.	5.
Český jazyk	7	6 + 1D	6 + 1D
Matematika	4 + 1D	4 + 1D	4 + 1D
Informatika	0	1	1
Prvouka	2	0	0
Vlastivěda	+1D	1	1
Přírodověda	0	2	2
Hudební vých.	1	1 + 1D	1 + 1D
Výtvarná vých.	1	1	1 + 1D
Tělesná vých.	3	3	3
Pracovní vých.	3	3	3
CELKEM	23	25	26

Disponibilní časová dotace:		
Vzdělávací oblast	Jazyk a jazyková komunikace	2 hodiny
	Matematika a její aplikace	3 hodiny
	Umění a kultura	3 hodiny
	Člověk a jeho svět	1 hodina
		cekem 9 hodin (viz tab. výše)
Celková povinná časová dotace:	118 hod (pro 1. – 5. ročník)	
Pozn. Všechny ročníky se vyučují dle ŠVP. Všechny vyučované předměty budou realizovány v rámci klasických pětáctyřicetiminutových vyučovacích hodin dle rozvrhu.		

Předmět/ročník	6.	7.	8.	9.
Český jazyk	6	5	5	5
Anglický jazyk	1	1	1	1
Matematika	5	5	5	5
Informatika	1	1	1	1
Dějepis	2	1	1	1
Rýsování	0	0	0	0
Občanská výchova	0	1	1	1
Fyzika	0	1	1	1
Chemie	0	0	0	1
Přírodopis	2	2	2	1
Zeměpis	1	1	1	1
Hudební výchova	2	2	2	2
Výtvarná výchova	1	1	1	1
Tělesná výchova	3	3	3	3
Pracovní výchova	6	6	6	6
Výchova ke zdraví	0	0	1	1
Vlastivěda	0	0	0	0
Přírodověda	0	0	0	0
Řečová výchova	0	0	0	0
CELKEM	30	30	31	31

Disponibilní časová dotace:		
Vzdělávací oblast	Jazyk a jazyková komunikace	2 hod.
	Člověk a příroda	2 hod.
	Umění a kultura	4 hod.
	Člověk a svět práce	4 hod.
		celkem 12 hodin
Celková povinná časová dotace:	122 hodin	
Pozn.:		
Všechny ročníky se vyučují dle ŠVP.		
Jako cizí jazyk je zařazen jazyk anglický. Všechny vyučované předměty budou realizovány v rámci klasických pětáctyřicetiminutových vyučovacích hodin dle rozvrhu.		

11. Hodnocení žáků

11.1. Obecné zásady hodnocení

- Hodnocení výsledků vzdělávání žáků se řídí § 51 až § 53 zákona č. 561/2004 Sb.
- Cílem a základem každého hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, tj. co se naučil, zvládnul, v čem se zlepšil, v čem chybuje a jak postupovat dále.
- Hodnocení by mělo vést k pozitivnímu vyjádření a mělo by být pro žáky motivující. Je důležité si uvědomit, že při hodnocení se nehodnotí osoba žáka, ale konkrétní ověřovaný problém. Důležité je uplatňovat přiměřenou náročnost a pedagogický takt. Soustředíme se na individuální pokrok každého žáka, nesmí docházet ke srovnávání žáků se spolužáky a rozdělování na úspěšné a neúspěšné.
- Pro celkové hodnocení používáme klasifikační stupnici. U průběžného hodnocení používáme různé formy, od klasifikace přes bodové hodnocení, slovní hodnocení až po sebehodnocení žáků.

11.2. Kritéria pro hodnocení

- zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuálních možností dítěte
- schopnost řešit problémové situace
- úroveň komunikačních dovedností
- schopnost vykonávat činnost smysluplně
- změny v chování, postojích a dovednostech
- míra zodpovědnosti a tolerance, kterou žák pociťuje

11.3. Formy ověřování vědomostí a dovedností žáků

- písemné práce, testy, vstupní testy, diktáty, cvičení
- ústní zkoušení a mluvený projev
- zpracování referátů a prací k danému tématu
- úprava sešitů, domácí úkoly
- modelové a problémové úkoly, kvízy, křížovky

- výroba pomůcek
- skupinové práce
- soustavné diagnostické pozorování žáka

11.4. Základní pravidla hodnocení prospěchu klasifikací

- Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován stupni:
 - výborný
 - chvalitebný
 - dobrý
 - dostatečný
 - nedostatečný

1 Prospěch žáka je celkově hodnocen:

- prospěl s vyznamenáním
 - prospěl
 - neprospěl
 - nehodnocen
- Znamky z hodnocení vědomostí nezahrnují hodnocení chování žáka.
 - Do klasifikace se promítá hodnocení úrovně dosažených vědomostí, dovedností, postup a práce s informacemi, úroveň komunikace a tvořivosti žáka.
 - Hodnocení musí probíhat průběžně v celém časovém období a výsledná známka je stanovena na základě dostatečného množství různých podkladů.
 - Klasifikuje se vždy jen dostatečně probrané a procvičené učivo.
 - Všechny písemné práce, testy, diktáty jsou vždy včas předem žákům oznámeny, aby žáci měli dostatek času se na ně připravit.

11.5. Chování

- Hodnocení chování se odvíjí od dodržování Vnitřního, resp. Školního řádu. Hodnotí se chování ve škole, při školních akcích, reprezentaci školy a provádí je třídní učitelé. Pedagogická rada posléze známky z chování projedná a ředitel je na závěr schvaluje.
- Využívá se tří stupňů hodnocení:

- 1 velmi dobré
- 2 uspokojivé
- 3 neuspokojivé

11.6. Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- Hodnocení se řídí vyhláškou č.73/2005 Sb.
- Při hodnocení a klasifikaci vychází učitel z doporučení a závěrů PPP, popř. DDÚ Liberec a hodnocení je vždy zcela individuální.
- Žák je hodnocen s ohledem na své možnosti a schopnosti, je posuzován jeho individuální pokrok.

11.7. Sebehodnocení

K sebehodnocení vedeme chlapce různými formami:

- Každou středu po vyučování probíhá tzv. komunita, kde se mají chlapci možnost vyjádřit k tomu, co se jim během předešlého týdne povedlo a na čem by mohli ještě pracovat.
- Každé pondělí po vyučování probíhá tzv. velké hodnocení, na němž vedení zařízení shrnuje hodnocení chlapců za uplynulý týden.
- Dvakrát týdně před vyučováním probíhá spolumspráva, kde velitelé jednotlivých rodinných skupin hodnotí předešlý den na skupině.
- V jednotlivých vyučovacích hodinách vedeme žáky k tomu, aby vhodnou formou zhodnotili svůj výkon.